

A VÁGY KUSZA VONALAI

Kezdő tanár korom óta az őszi levegő hűvös, fanyar illatától mindig beindultam. Minden tanévkezdés újabb kihívást jelentett számomra. A bizonyítás lehetőségét. A tanítás izgalmas, intellektuális kaland, hajtogattam megszállottan, és szájalommal figyeltem idősebb kollégáimat, akik nap mint nap panaszkodtak. Szegények úgy várták a nyugdíjaztatásukat, mint gályarabok az utolsó evezőcsapást. Te még fiatal vagy, Picasso, figyelmeztettek, valahányszor észrevették a rosszállásomat, nem tudhatod, mivel jár ez. De ha te is eltöltesz majd annyi időt ebben az átkozott taposómalomban, mint mi, be fogod látni, hogy igazunk van. A pedagógusi pálya kockázatait a rajztanárokra is érvényesek. Hidd el, egy idő után te is le fogsz merülni, mint az egyszer használatos elem, még akkor is, ha csak vonalak húzogatóására tanítod a diákjaidat. Márpedig belőlem soha nem lesz katedraroncs, gondoltam dacosan, miközben ezek a szerencsétlenek a közhelyeket szajkózták. Mihez is kezdenék én tanítás nélkül?! Azon meg tényleg csak mosolyogni tudtam, hogy a tantárgyamat pofátlanul vonalak húzogatójának nevezték. Valószínűleg azért ragasztották rám a spanyol festő nevét is, mert őt is lenézték. Bár ebben nem vagyok biztos. Lehet, hogy csak a képzőművészeti jártasságukat akarták fitogtatni előttem.

Huszonnégy éven át hittem rendületlenül, hogy nincs szebb hivatás a pedagógusi pályánál. Aztán minden megváltozott. Azzal kezdődött, hogy Marcsi, a földrajz szakos kolléganőnk megpályázott egy vendégtanári állást a berlini Sankt Paulus Gimnáziumban. Végre kipróbálhatom magam egy színvonalas külföldi középiskolában, lelkesedtem a tanáriban. Kolléganői közül viszont többen is tudni vélték, hogy valójában az itteninél négyszer nagyobb fizetés miatt megy ki, s ezt nem is titkolták a háta mögött. Az is lehet, tették hozzá szendén mosolyogva, hogy bébiszitterként ráhúz még egy évet, mert kell a zseton a hétvégi házuk befejezéséhez. Úgy volt, hogy októberben kezd, de valami durva adminisztrációs hiba miatt csak március elején utazhatott Németországba. Megígérték viszont, hogy megfelelő módon kárpótolják az elvesztegetett időért. Kifelé tartottunk a télből. Az utcákat borító matt jégpáncél áttetsző hártákká vékonyodott, s az

ég tétován tükröződő fénye sárlével keveredett, amint az iskolából hazafelé menet egyik-másik sziszegve beszakadt a lábam alatt.

Marcsi társadalomtudomány osztályát, a 11. C-t ideiglenesen rám bízta. A nevelőóra mellé kaptam egy rajz szakkört is.

– Így többet lehetsz velük. Jobban megismerheted őket – somolygott farkó bajusza alatt Bagó, az igazgató. – Te is jól tudod, hogy ebben a korban mennyi probléma van a diákokkal. Már felnőttek hiszik magukat, de valójában még pisis kölykök. Én mondom neked, okostelefon helyett valójában pelenkára volna szükségük.

Harmadik éve már, hogy nem volt osztályom, így akár a sors kegyes ajándékának is tekinthettem ezt a váratlan lehetőséget. Újabb izgalmas próbának, mert már-már unatkozni kezdtem.

Huszonötön voltak. Tizenhat lány és kilenc fiú.

– Hogy tehetett ilyet velünk?! – fakadt ki keserűen az osztályfelelős az első nevelőórán, amikor megpróbáltam elmagyarázni nekik Marcsi távollétének hivatalos változatát.

A szemüveges, szőke lány kijelentését zajos helyeslés fogadta.

– Jutkának igaza van! Jövőben érettségizünk, s akkor az oszi fogja magát, s évközben lelép! – Most, amikor a legnagyobb szükségünk lenne a segítségére! Ne falazzon neki a tanár úr! Maga is jól tudja, hogy minden a pénz körül forog! – kiabáltak összevissza.

– Semmi gond, ifjú hölgyek és urak – próbáltam lazára venni. – Jobb híján talán én is megfelelek momentán a tisztelt társaság erkölcsi és szakmai elvárásainak. Higgyétek el, már jó ideje, hogy a katedrát koptatom, a katedra meg engem – folytattam még közvetlenebbre hangolva, s az asztaltól fölállva, a padok elé léptem. A tűzvonalba, ahogy Cézár, az aranyköpéseiről elhíresült latin szakos kollégám csillogó tekintettel mondogatta, ha az alkoholszintje meghaladta az átlagot.

A poénkodás ezúttal nem jött be. Gyanakodva méregettek, mintha én is benne volnék az ellenük szőtt gyalázatos összeesküvésben, de legalább csendben maradtak.

– Nincs igazatok, a pénz nem minden!

A dacos lányhangnak örülnöm kellett volna. Lám, akadt valaki az osztályban, aki másként gondolkodik, mint a többiek. Aki a pártomat fogja. Hallatára mégis valami homályos szomorúságfélét éreztem. Mintha árnyék suhant volna át rajtam, csak egy pillanatig tartott az egész, aztán megint az-zá a laza és magabiztos tanárrá váltam, akinek, az iskolában és a városban, hosszú évek óta ismertek.

Az ablak felőli padsor harmadik padjában ülő lány kelt a védelmemre. Átlagos diáklánynak tűnt. Mintha sorozatban gyártanák le az ilyeneket, több tucatnyi van belőlük a gimiben. Karcsú termet, hosszúkás arc, sötétbarna szempár, feszesre fésült, lófarkba kötött gesztenyeszínű haj. Egyedül az ajkai ütöttek el a szabványmérettől, egy picit húsosabbak voltak az előírtnál. Éppen csak annyi smink volt rajta, amennyi az iskola belső rendszabályzatát kidolgozó sasszemű, puritán lelkületű kollégináknál még nem verte ki a biztosítékot. Amint azonban később újból ránéztem, elbizonytalanodtam. A sminkje valóban visszafogott volt. Ő azonban mintha megváltozott volna közben. Arca teltebbnek tűnt, szeme aranybarnán fénylett, ajkain pedig cseppnyi felesleget sem láttam. A fény miatt van, gondoltam kapásból, mert a racionális magyarázatok a legkézenfekvőbbek. Megváltozott az erőssége. Vagy más szögből éri az arcát.

– Van, ami az anyagiaknál is fontosabb – kezdte újra a lány a szemembe nézve, mintha direkt nekem címezte volna slágergyanús kijelentését. – A vágyaink, melyekről kényelemből vagy gyávaságból hajlamosak vagyunk mégis lemondani...

Zavartan kaptam el a tekintetem. Az osztály újból felzúdult.

– Kussolj már, Floransz! Azt hiszed, okosabb vagy nálunk?! Te csak foglalkozz a magad problémáival, hercegnő!

A lány vállat vont, kivett egy könyvet a táskájából, és olvasni kezdett.

Alig bírtam lecsillapítani a társaságot. Csak Floransz hallgatott. Mintha megszűnt volna körülötte a világ, rezzenéstelen arccal mélyedt el a könyvben. Akkor sem nézett föl, amikor ismertettem a nevelőórák témáit. Óra végére tartogattam a bónuszt: megígértem nekik, hogy hamarosan felviszem őket Kolozsvárra egyetemem látogatni. Hadd lássák, mi vár rájuk, ha sikeresen érettségiznek. Ez végre bejött. Hálásan néztek rám. Kivéve Floranszt, aki éppen az okostelefonját kényeztette. Aznap még egyszer láttam őt, nagyszünetben. A büfé felé igyekezett. Vajon mivel haragíthatta magára a többieket? S milyen problémái lehetnek? Biztosan szerelmes, vagy szerelmi csalódott. Esetleg mindkettő. Ebben a korban még minden lehetséges. Ott lépegetett előttem. Egyrészes, fehér-fekete kombinációjú pamutruhája macskás testére simult, izmos, formás lábán sötét harisnya feszült. Bokáig érő, fűzős, fekete cipője szaporán kopogott a mozaikpadlón. Piszokul nagy öntudatosság áradt belőle. Mint aki képes az egész világgal szembe szállni, még akkor is, ha tudja, hogy vesztesre áll. Már-már megszólítottam, az utolsó pillanatban azonban meggondoltam magam. Lehet, nem venné jó néven, hogy a magánügyeibe avatkozom. Az ilyen karcos tiniken nehéz

eligazodni. Az is lehet azonban, hogy tényleg bajba keveredett, és segítségre lenne szüksége. Míg ezen tépelődtem, eltűnt a büfé előtti tömegben.

Éjjel levegő után kapkodva riadtam föl. Valami rémeset álmodhattam, de képtelen voltam földézni. Mint az örvénylő víz által felkavart iszap, csak zavaros érzések maradtak utána: harag és szégyen, mardosó önvád. Valéria összegömbölyödve hortyogott mellettem az ágyban. Óvatosan megérintettem az oldalát, a hortyogást halk, egyenletes légzés váltotta föl. Nekem viszont a szívem még mindig vadul vert, mintha ki akart volna szabadulni a mellkasomból.

Tekintetem a fal mellett terpeszkedő íróasztalra tévedt. A fiókok zárai higanyosan derengtek a homályban. Ez az antik bútordarab nagyapától maradt rám, s gyerekkorom nagy attrakciója volt. Elbűvölten nézegettem, valahányszor kimentem a roskatag, Szent János utcai házba. Hogy fényes, sötétbarna felületén ütésnyomok éktelenkedtek, s közepén a négyzet alakú, zöld posztót tintafoltok csúfították, semmit sem vont le varázslatos értékéből. Igazából nem a nagy műgonddal kifaragott kagyló- és kígyómotívumok vagy a fiókok fényes akantuszlevél mintázatú zárai izgatták kölyökként a fantáziámat, hanem a mögéjük képzelt titkok. Nagyapa azonban zárva tartotta mind a hét fiókot. A múltat nem tanácsos megbolygatni, ingatta a fejét aggályosan, valahányszor a tartalmuk felől érdeklődtem. Hangja a napi tíz-tizenöt szűrő nélküli *Carpați*-tól fülsértően recsegett, mintha egy régi bakelitlemezzel szólna. Különben is neked semmit sem jelentene, ami bennünk van. Persze egy szavát sem hittem el. Titkos térképekről, ritka pénzérmékről, ősi talizmánokról fantáziálgattam. Mikor mit olvastam éppen az otthoni számarfüles *Kalandregénytár*ból. Egyszer aztán mégis kinyitotta féltve őrzött fiókjait. Talán azért, hogy saját szememmel győződhessen meg arról, hogy igazat beszélt, vagy mert érezte, hogy nemsokára meg fog halni, s rám akarta bízni a titkok őrzését. Akkor már kamasz voltam. Keményrockos korszakomat éltem éppen, s az angolszász *heavy metal* bandákon kívül nemigen érdekelt más a világon. Csalódottan nézegettem a megsárgult fényképeket és az értéküket vesztett bankókat, az ódivatú mandzsettagombokat és a régi gyufásdobozokat, a kifakult franciakártya-paklikat és a bársonyszalagokkal összefogott levélkötegeket. Nagyapa halála után az íróasztal évekig nálunk rostokolt a fészerben. Amikor az egyetem elvégzése után a szüleimtől elköltöztem, apám azt mondta, magammal vihetem, mert nagyapa nekem szánta. Egyetlen fiókját sem nyitottam ki, a múlt zavaros árnyai ne vetüljenek a jelenre. Az is lehet azonban, hogy a szüleim kiürítették közben valamennyit.

Visszafordultam a csendesen alvó Valéria felé. Hatodik éve ismertem már. Két magány közös akaraton nyugvó, kötetlen társulása. Így határoztuk meg még a legelején ironikus szakszerűséggel rendhagyó kapcsolatunkat. Addigra mindketten átestünk már egy-egy félresikerült házasságon, s úgy éreztük, egy életre elégünk lett a nagy szavakba, fellengzős ígéretekbe, pitiáner hazugságokba csomagolt önzésből és képmutatásból. Nem rendeztünk világra szóló lakodalmat hintós felvonulással, tömjénfüstös, templomi szertartással, amint az manapság újból divatba jött, még egyszerű polgári esküvőnk sem volt. Hol ő lakik nálam, hol én nála, de van úgy is, hogy kihagyunk néhány napot, hetet, akár hónapot is, ha úgy érezzük, hogy per pillanat beteltünk egymással. A hiány a legjobb vágnövelő afrodisziákum. Nincs káros mellékhatása, s még pénzbe sem kerül. Valéria molett, kis nő, tele energiával, életkedvvel. Élénk, zöld szeme jól passzol vörösen fénylő hajához, fehér, bársonyos bőréhez. Turisztika szakon végzett. A *Vakáció határok nélkül* utazási irodánál dolgozik. Egy görögországi társas kiránduláson jöttünk össze. Ő volt a csoport vezetője. Volt időm fölleltározni, mielőtt egy part menti kávézóban hosszabban elbeszélgettünk. Közelről még jobban tetszett. A kozmetikumok folyamatosan fejlődnek Kleopátra óta, ha erre gondolsz, mosolyodott el, mintha csak a gondolataimba látott volna, s én megbabonázva néztem az arcán megjelenő huncut gödröcskéket. Napközben kultikus romok között mászkáltunk, és a langymeleg tengerben pancsolgattunk. Megbámultuk a múzeumok izompacsirtáit és kecses istennőit, akik üres tekintetük s könnyed testtartásuk alapján hírből sem ismerhették a depressziót. Éjjelente aztán lementünk a part félreeső szakaszaira. A múltira már nem, a jövőre pedig még nem lehetsz féltékeny, nézett rám csúfondárosan, ha afelől érdeklődtem, hány ilyen intim zónáról tud még a környéken. Nagyokat sétáltunk, majd a homokra terített gyékényen szeretkeztünk. A vágycsütáival a hullámok halk neszezését hallgattuk, s néztük, mint rajzolnak a fehéren habzó tajtékok tűnékeny ábrákat a fővenyre. Körülöttünk kopár sziklák meredtek sötéten az égre, s a láthatár peremén az apró települések fényei tétován hunyorogtak az éjszaka indigókék homályában. Olyan ismerősnek tűnt, mintha már egyszer – talán egy álomban vagy egy dalban – átéltük volna mindezt. Ekkor döntöttünk a folytatás mellett. Mire idáig jutottam gondolatban, megnyugodtam. Valéria halkán felsóhajtott, s a másik oldalára fordult, puha combja a lábamat súrolta. Végigsimítottam a haján. Enyhe samponillat áradt belőle.

Néhány nappal később a városban láttam viszont Floranszt. Már sötétedett. A levegőben az érkező tavasz karcos lehelete vibrált. A lány az Ugron

utca túloldalán haladt, pár lépésnyire előttem. Miniszoknya és farmerdzseki volt rajta, a haja lazán feltűzve. A minoriták kettős tornyú templománál betért a Szászvár felé vezető sikátorba, s a korlátba kapaszkodva átegyensúlyozott a Csere-patak pallóján. A rozoga faalkotmány még remegett, amikor ráléptem. Floransz lépteinek tétova ritmusa átlüktetett rajtam. A várrom töredezett körvonala feketén rajzolódott az égre. Kétfelől a roskatag házak némán lapultak. Az utcai lámpák sápadt fényköröket rajzoltak az egyenetlen macskakövekre. Vajon mit kereshet a városnak ebben a rossz hírű negyedében egy tizenhét éves diáklány, töprengtem, s csak ekkor tudatosult bennem, hogy követem. Fölgyorsítottam a lépteimet, ám árnnya légi-esült alakja eltűnt a szemem elől. S ekkor megpillantottam azt a kapualjat. Karnyújtásnyira sötéltet tőlem a falban. A boltív alá léptem. Rekedt, uगतásszerű köhögés törte meg a csendet. Összereztem. Az apám, súgta Ica, nyelve hegyével a fülemet cirógatva. Lefekvés előtt néha elszív még egy cigi a gangon. Gáz, ha észrevesz. Semmi vész, akartam mondani, de Ica puha, nedves ajka elnémított. Megkeményedett mellbimbói, mintha át akartak volna szűrni, a blúzán keresztül hozzám préselődtek. A köhögés lassan alábbhagyott, majd abbamaradt. Már csak kapkodó lélegzetünk fodrozódott a csendben. Ujjaim hegyével Ica arcát simogattam, selymesen ívelő szemöldökét, finoman remegő szemhéját, pisze orrocskáját, nedvesen fénylő ajkát. Aztán lassan, nagyon lassan, hogy minél tovább tartson ez az édes beteljesülést ígérő szertartás, följe hajoltam. Amióta megtanított csókolózni, nem bírtam betelni új tudományommal. Ica szája résnyire nyílt, fogaink összekoccantak. Harapsz, kuncogta hátrahúzódva. Te is, emeltem föl a kezem. Az ajkam fájóan száraz volt, de Ica fogainak nyoma sem volt rajta. Egyedül álltam a sötétben. Valahol a magasban keservesen nyávogott egy macska. Mintha jeges szél süvített volna át rajtam, megborzongtam.

– Valami baj van? – fogadott otthon Valéria. – Olyan levertnek látszol.

– Semmi – feleltem tétován. – Csak sétáltam egyet...

– Lázad van – tette a kezét aggódva a homlokomra. – Biztosan megfáztál, ez a kora tavaszi idő csalóka. Bújj gyorsan ágyba, hozok egy forró teát – terelt a hálószoba felé. – Attól majd rendbe jössz.

Később, amikor már egymás mellett feküdtünk, Icáról kezdtem el beszélni.

– A Szászvár alatti sikátorban laktak, a várrom tövében. Ő tizedikes volt, én végzős. Régi történet. Klasszikus diákszerelem. Az ilyen általában rosszul végződik. Vagy szakítással vagy házassággal. Mi három hónapig jártunk együtt...

Még senkinek sem meséltem erről. Tünékeny pillanatok keltek életre bennem, melyekről mindaddig azt hittem, hogy menthetetlenül megsemmisültek. A szűk tömbházlakásokban rendezett házibulik, ahol az *Álom-arcú lányt* hallgatva, összebújva táncoltunk a vágy megállíthatatlanul örvénylő kábulatában. Önfeladt andalgások a Sétatér évszázados platánfái alatt, melyek az ősz fakuló fényében egykedvűen hullatták színes leveleiket a szeszélyesen kanyargó ösvényekre. A rikító koncertplakátokkal és *Che Guevara* fekete-fehér poszterével kitapétázott *Siculus Pub*, ahol az asztalunkat belengő kávéillatban délutánonként segítettem Icának francia házi feladatai elkészítésében, s ahol a *concordance du temps* gyakorlataival vesződve, balgán azt gondoltuk, hogy a szerelem varázsa megóv majd minket az idő múlásától. Ködös novemberi esték, amint egymás kezébe kapaszkodva, fázósan siettünk végig a kihalt, huzatos utcákon, hogy aztán Icaék kapujának szerelmes suttogásokkal átszőtt homályában búcsúzás közben újra és újra egymásba gabalyodjunk. Képzeletem ördögi játékaról viszont képtelen voltam beszélni, mint ahogy arról is mélyen hallgattam, hogy egy tizenhét éves diáklány nyomába szegődtem aznap este.

– Miért szakított veled Ica? – bújt hozzám Valéria, mintha megérezte volna, hogy nem mondtam el neki a teljes igazságot.

– Talán, mert mást várt tőlem – válaszoltam zavartan.

– S mégis mit? – könyökölt fölém évődve, s a mozdulattól kibomlott kontyából egy tincs.

– Szerintem azt te jobban tudod – simogattam ki a haját a homlokából.

– Ti, nők könnyebben eligazodtok a szerelem bonyolult problémái között...

Valériának igaza volt, másnapra rendbe jöttem.

Aznap volt az első fakultatív rajzköröm a 11. C-ben. Nem hiányzott senki, s ezt jó előjelnek vettem. Floransz a rajzkabinet első asztalánál ült. Éppen csak felnézett, amikor beléptem, majd nagy műgonddal tovább rendezgette a ceruzáit. Fittnek és magabiztosnak tűnt, mint első alkalommal, mintha nem is az a tétován lépegető lány lett volna, akit előző este szem elől tévesztettem a várrom alatti sikátorban.

Bevezetésként arról beszéltem nekik, amit mindig el szoktam mondani az első foglalkozáson. Hogy az igazán jó képzőművészeti alkotások többek a pusztá látványnál. A mesteremberek másolnak csupán, vagyis megkettőzik a már létező valóságot. A művész azonban hozzáteszi önmagát mindehhez, vagyis újat teremt. Minél jobban sikerül ez neki, annál egyénibb, an-

nál kifejezőbb, annál hitelesebb lesz az alkotása. A csendéletbe a harmónia keltette élményét, a sárguló tájba az elmúlás miatt érzett szorongását, a meztelen női testbe a felparázsló vágyát varázsolja.

– S ha férfi a modellje? – vigyorodott el egy szemüveges, pattanásos fiú a középső sorban.

– A kivétel erősíti a szabályt – vágtam rá kapásból, hogy elejét vegyem a gúnyos találgatásoknak.

Az osztály röhögve nyugtázta a poént. Rövid hatásszünetet tartottam.

– Most pedig – folytattam közép-re lépve – bemelegítésképpen mindenki próbálja meg lerajzolni egy emlékezetes álmokképét.

Valami másra vártak, hitetlenkedve méregettek.

– Jól hallottátok – nevettem el magam. – Vagy nem szoktatok álmodni?

Az ablakhoz sétáltam, s tüntetően kifelé bámultam, mintha az iskola előtti vén fenyőknél nem volna érdekesebb látnivaló a világon. A legközelebbi fán apró, világosbarna foltok cikáztak: két mókus kergetőzött a sűrű szövésszerű tűlevelekkel borított ágakon. Miközben a fürgé állatkák önfeledt futkározását figyeltem, mögöttem lassan elcsendesedett az osztály. Úgy helyezkedtem, hogy az ablaküveg tükrözésében minél jobban láthassam őket. Többségük már rajzolgatott. Ez kezdetnek nem is olyan rossz, állapítottam meg elégedetten. Floransz is a rajzlapja fölé hajolt. Ceruzája tétován mozgott a papíron. Most, hogy el volt foglalva, zavartalanul figyelhettem, de csak homályosan láttam, az arcát alig. Elfordultam az ablaktól, föl-alá sétálgattam az asztalok között. Floransz már a harmadik próbálkozásánál tartott. Az első két lapot összegyűrte.

– Nem megy – nézett rám gondterhelten. – Mint amikor a lepkét gomostűre szúrják. Már nem olyan, mint repülés közben vagy egy szirmon megpihelve...

Lehajoltam. Az arcunk egészen közel került egymáshoz. Floransz pupilláin aranysárga foltocskák ragyogtak. Parányi galaxisok titokzatos fényei. Igyekeztem csak a rajzára figyelni. Bármennyire is erőlködtem azonban, csak kusza vonalakat, elmosódott alakzatokat láttam. Mintha tényleg egy haldokló lepke vergődésének nyomai sötétlettek volna a papíron.

Lassan körbejártam a teremben. Többnyire azt láttam, amire számítottam. Egzotikus tájakat, Barbie baba-szerű tündéreket, fenyegetően tornyosuló, rémálombeli árnyakat.

– Jövő órán mesterségbeli fogások elsajátításával folytatjuk – figyelmeztettem őket csengetéskor.

Összeszedelőzködtek. Egyik-másik még köszönt is, mielőtt kiment. Floransz maradt utoljára. Még mindig gondterheltnak látszott.

– Valami más baj is van? – fürkésztem az arcát.

– Nem érdekes – vont vállat, s anélkül, hogy rám nézett volna, kilépett a folyosóra.

– Az nem úgy van – siettem utána. – Ha valami problémád van, nekem nyugodtan elmondhatod – tettem a vállára a kezem.

– Ne izgassa magát miattam, tanár úr – fordult felém lassan. – Hozzászoktam a gyűrődéshez...

A mozdulattól mutatóujjam a nyakához ért. Bőre alatt az ér alig kivehetően lüketett. Zavartan húztam vissza a kezem.

– A tanár úr nem is kopasz – emelte rám a tekintetét tétován.

– Mért kellene én kopasz legyek?! – kérdeztem, még mindig a zavarral küszködve.

– Mert Picasso kopasz volt, s a tanár urat Picassónak csúfolják az iskolában – mosolyodott el halványan.

– Foglalkozási ártalom – próbáltam én is mosolyogni. – Miért ne lehetne a rajztanár Picasso?! Ha filozófiát tanítanék, Arisztotelésznek vagy Kantnak hívnának, de akár Nietzsche is lehetnék, bár az ő nevét nehéz leírni.

– Kérdezhetek valamit? – komolyodott el újra.

– Bármit – vágtam rá, csak hogy visszanyerjem a magabiztosságom.

– A tanár úr ma mit rajzolt volna?

Mint egy gyors, pontosan bevitt balegyenes, váratlanul ért a kérdése. Pedig igenis jogos volt a kíváncsisága. Egy magára valamit is adó tanárnak startból meg kell tudnia oldani a diákoknak szánt feladatot.

– Vidáman kergetőző mókusokat – válaszoltam aztán, s közben éreztem, hogy a vér az arcomba tolul.

Floransz újból elmosolyodott, mint aki hiszi is, meg nem is, amit mondtam, szó nélkül sarkon fordult, és magamra hagyott. Leforrázva álltam a rajzkabinet előtt. Ott a folyosó végi szűk benyílóban tudatosult bennem, hogy már évek óta nem álmodom semmit, s ha mégis, mint pár nappal ezelőtt, azt ébredéskor képtelen vagyok felidézni. S ekkor, mint kulcs a zárban, valami elmozdult bennem.

Még aznap kikértem a titkárságról a lány dossziéját. Az adatait tartalmazó úrlaphoz oda volt tűzve személyazonossági kártyájának fekete-fehér másolata. A rossz minőségű kópiáról eltökélt arcú bakfis nézett rám. Floransz a hivatalos papírok szerint egy környékbeli faluból származott. Általános iskolai tanulmányai befejezése után kitűnő eredménnyel jutott be hozzánk,

s a kollégiumban lakott. Szülei már évekkel ezelőtt elváltak, s mielőtt elmentek volna külföldre dolgozni, a lányt nagybátyja gondjaira bízta. Napokon át próbáltam a nagybácsit a megadott telefonszámon elérni, de csak a több nyelven hadaró üzenetrögzítőjére mondhattam, hogy ki vagyok, és miért keresem. Közben az iskolában az élet folydogált tovább a megszokott medrében. Tanórák és gyűlések, aktuális pletykák és szünetbeli poénkodások. Semmi rázós. Igazán elégedett lehettem volna. A Floransz körüli rejtély azonban nem hagyott nyugodni. A lány négy szemközti beszélgetésünket követően tüntetően zárkózott lett. Talán megbánta, hogy megnyílt előttem. Vagy elriasztotta az én bénázásom. Nevelőórán szenvtelen arccal, fegyelmezetten ült a padban. Nem szólt közbe, nem vitatkozott, nem provokált. A rajzkörökön pedig mindig úgy csinálta, hogy a lehető legkevesebbet láthassak a munkáiból. Rászólhattam volna persze, hogy tegye elem a rajzait, hadd beszéljük meg, mert így van az rendjén, de attól tartottam, csak rontanék a helyzeten. Még azt gondolná, hogy tanári státuszommal visszaélve be akarok hatolni az intim szférájába.

– Egy angol gentlemannek öltözött római légionárius érdeklődik utánad – nyitott be a büfébe két-három héttel később, nagyszünetben Cézár. – Ki tudja, milyen híreket hozott az Impérium határaitól? – vigyorgott kajánul.

A nagydarab férfi a tanári előtt ácsorgott. Agresszíven meredező tuskéfrizurájához, szögletes, napbarnított arcához, hatalmas, horgas orrához tényleg jobban illett volna egy centurió egyenruhája, mint az elegáns, sötétkék öltöny, amely majd szétrepedt rajta, s a divatos szemüveg, mely mögül szigorúan kémlelt.

– Floransz nevelőapja vagyok – nyújtotta felém XXL-méretű kezét. – Már megint mit csinált az a bolond lány?

– Tudtommal semmi rosszat – igazítottam egymás mellé óvatosan a szavakat. – Csak olyan zárkózottnak tűnik...

– Nekem mondja?! – horkant föl bosszúsan. – Floranszon az isten sem tud eligazodni.

– Kamaszkori sajátosság – keltem ösztönösen a lány védelmére. – Keresi önmagát.

– Egy frászt! – rázta meg busa fejét. – Ez a lány már kicsi kora óta ilyen flúgos. Ha tudná, hányszor húzott már be! Ötévesen szökött el először otthonról. Kétnapi keresés után találtunk rá az erdőben. Egy forrás mellett üldögélt, és valami erdei varázslóról hadovált, aki a vízparton jelent meg előtte, a csobogó víz hangján szólt hozzá, s akit rajta kívül senki sem láthat. Alig bírtuk hazacipelni. Sírt, harapott, rúgkapált útközben. Azóta több-

ször is eltűnt hazulról, s mindig valami képtelen sztorival állt elő, amikor rátaláltunk. Volt, hogy többnapos járőrföldre is elkóborolt, s a rendőrségnek kellett segítenie a felkutatásában. Hetedik végén a *Kárpát Expressz*ről szedték le a határ közelében. Rossz rágondolni is, mi történhetett volna vele, ha nem kapcsolják le az utolsó pillanatban... Azt a nyarat szobafogságban töltötte. Akkor kapott rá igazán az olvasásra. A zsebpénze nagy részét azóta is haszontalan könyvekre költi. Már alig férnek a szobájában.

– Az jó, ha szeret olvasni – szakítottam félbe drámai monológját. – Az irodalom hozzájárul a személyiség fejlődéséhez.

– Vagy elfajzásához – tromfolt le ingerülten. – Az ember tanuljon meg a földön járni, különben a fellegek közül piszkosul pofára eshet. Tudja, én is ennek az iskolának voltam a diákja. Immár harmincegyedik éve, hogy végeztem – váltott nosztalgikus hangsávra. – Az én időmben a reál tantárgyakra helyezték a hangsúlyt. Hogy legyen egy biztos pontunk, ahonnan elstartolhatunk az életbe. Akkoriban azonban neveltek is, nem csak tanítottak. Drága, jó tanárainknak gyakran eljárt a kezük nemes hivatásuk gyakorlása közben. A megfelelő időben és erővel lekevert pofonnak felbecsülhetetlen pedagógiai hatása van. Ezt én mondom magának, osztályfőnök úr, már meg se haragudjon! Manapság sajnos más a helyzet – kanyarodott vissza gimis emlékei tündérkertjéből a jelenbe. – Ez az átkozott liberalizmus a tanügybe is befészkelte magát. Félre ne értsen, nem azért jöttem, hogy kritizáljam a mostani oktatási rendszert. Maguknak, tanügyi kádereknek különben is kevés beleszólásuk van ebbe. A globalizáció elől nincs menekvés, de ez már egy másik történet... – nézett rám sokatmondóan. – Azért ke-restem fel személyesen, hogy figyelmeztessenem a Floransszal kapcsolatos problémákra. Vigyázzanak rá! Ki tudja, mire készül megint...

Igyekeztem megnyugtatni. Elmagyaráztam neki, hogy van iskolapszichológusunk, s a tanári kar valamennyi tagja jól képzett, nagy tapasztalattal rendelkező pedagógus. Szórakozottan hallgatott, mint akinek semmi újat nem lehet már mondani.

– Hív az üzleti élet – szakított félbe hirtelen. – Már így is késésben vagyok.

Csodálkozva néztem. Csak ekkor vettem észre a fülhallgatóját, amin a világpiacon aktuális helyzetére vonatkozó információ érkezhett. Hevesen megrázta a kezem, s döngő léptekkel vonult végig a kopott szőnyegen. A néhai professzorok elismerően néztek utána a falakról. Igazán dicséretes, akár egy római tiszt, aki a *limes*re igyekszik megvédeni a hanyatló Birodalmat a barbár hordáktól. Az előcsarnokban még visszafordult, a karját ma-

gasba lendítette. Köszönést és fenyegetést egyaránt jelenthetett ez a hadvezéri mozdulat. Vagy csak egyszerűen a karizmait mozgatta meg.

Nem bírtam megállni, hogy ne nézzem meg a tablóképét. A harmadik emeleten, a padlásfeljáró mellé volt kiakasztva az évfolyama. Ez az utolsó stáció, innen már egyenes út vezet a földszinti tablótetemő egérszagú homályába. A megsárgult fényképekről – a szocialista etikett iratlan szabályának megfelelően – katonásra nyírt fiúk és fehér hajszalagos lányok meredtek mosolytalanul a jövődőbe. Floransz nagybátyja az alsó sorból nézett farkasszemet a nagybetűs Élettel. Cingár, jellegtelen arcú fiatalember volt. Ha nincs ott a neve, nem tudtam volna beazonosítani.

– Szóval itt járt Oszkár bácsi? – babrált a táskája zárjával szórakozottan Floransz, amikor utolsó óra után leültem vele beszélgetni a rajzkabinetben. – Gondolom, nem sok jót mondott rólam...

– Hogy bújod a könyveket – próbáltam indulásból egy jó pontot begyűjteni.

– Hát persze – rándult gúnyos mosolyba az arca. – Szerinte szemétdombra való az egész.

– Meg hogy szeretsz utazgatni – tettem hozzá mintegy mellékesen. – Elmondtá, hogy ő is ennek az iskolának volt a diákja. S hogy milyen remek képzésben részesült itt...

– Biztosan a flancos *Armanijában* feszített – nézett ki a nyitott ablakon Floransz. – Oszkár bácsi imád elegáns cuccokban járni s nagy életbölcseket osztogatni.

– Nem gondolod, hogy egyszerűen csak aggódik érted? – követtem önkéntelenül a tekintetét.

Esős tavaszi idő volt. Az évszázados fenyőfák ágai egykedvűen hajladoztak a meg-megújuló szélrohamokban. Mókusoknak nyoma sem volt rajtuk. A belváros szürke háztömbjein túl az ortodox katedrális vörösréz kupolája nedvesen fénylett az ónos ég alatt. Egy impresszionista művész sem festhette volna meg jobban.

– Minden szülő azt szeretné, hogy a gyermeke többre vigye az életben, mint ő – dobtam be jobb híján a legkézenfekvőbb magyarázatot.

– Én nem vagyok az ő gyereke! – fordult felém dühösen. – A szüleim pedig cserbenhagytak.

– Rám akkor is számíthatsz – próbálkoztam újra. – Látod, én farmerben járok, s nem erősségem az ész osztogatása. Viszont hajam az van, nem úgy, mint az eredeti Picassónak.

– Meg humora – enyhült meg Floransz. – Nem úgy, mint Oszkár bácsinak.

– Akkor hát szent a béke? – nyújtottam feléje félig tréfásan, félig komolyan a kezem. – Kiegyezel a világgal?

– A tanár úrral igen, a világgal nem – mosolyodott el végre. Keze a kezembe simult, s már nem néztem félre zavartan, amikor azok a parányi csillogképek újból fényleni kezdtek a pupilláin.

Ettől kezdve már nem áltathattam magam azzal, hogy Floransz is csak egy a többi diáklány közül. Az évek során előfordult már, hogy egyik-másik megtetszett nekem, s ők sem maradtak érzéketlenek irántam, de soha nem éltem vissza a helyzetemmel, nem nyomultam, nem vagánykodtam, ahogyan kollégáim közül jó néhányan tettek – legalábbis az ősi Alma Mater vaskos, erotikus legendáriuma szerint –, akik mindenféle ordenaré cselhez folyamodtak, csakhogy becserkészhessék a tanítványaikat. A Floransz színváltó szemében felragyogó titokzatos fénynek azonban nem tudtam ellenállni, s a legcsekélyebb lelkiismeret-furdalást sem éreztem, amikor átengedtem magam annak a teljességet ígérő varázslatnak. Minden más iskolai tevékenység elveszítette a jelentőségét a 11. C-ben tartott rajzkörök és nevelőórák mellett, amikor hivatalból Floransz közelében lehettem. A tanári légkörét viszont egyre nehezebben viseltem el. Hiába forogtak megállás nélkül a régi falóra cifra mánusai, úgy éreztem, az idő a lepattogzott festékű számlapra jegesedett, s azon töprengtem, hogyan is szórakoztathatott régebb az a sok sunyi pletyka, olcsó élcelődés, övön aluli poén, ami az iroda „hasznos tudnivalókkal” teletűzdelt falai között elhangzott az évek során. Közben Valéria két hétre magamra hagyott: egy áruházlánc olaszországi kirándulást nyert hűséges vásárlóit kellett végigkalauzolnia Észak-Itália kultúrtájain. Délutánonként szakkönyveket olvasgattam, újraírtam vagy kiegészítettem régi lecketerveimet, igyekeztem minden percet hasznosan tölteni. Esténként szokásomhoz híven krimit néztem a tévében. Bármennyire is győzködtem azonban magam az ellenkezőjéről, valójában töményen unatkoztam, kivéve az elalvás előtti és ébredés utáni pillanatokot, amikor az öntudatlanság határán lebegve újra és újra elképzeltem az ágyban, amint Floransz bőréhez érek, kigombolom a blúzát, kezem melltartója pántjára teszem, hogy lecsúsztassam tenyerem alá simuló válláról. Az iskolában minden alkalmat megragadtam, hogy szóba állhassak vele. Bármiről is beszélgettünk, minden szavam titkos szerelmi vallomássá változott közben.

Pár nappal Valéria visszatérése előtt végre megkérdeztem tőle, hova tűnt el azon a kora tavaszi estén, amikor a nyomába szegődtem.

– Sehova – ismételte meg háromszor is, de a hangja mintha megremegett volna közben.

Lehet, hogy ezúttal is csak képzelődtem, s aggodalomra semmi okom nem volt, tanítás után mégis elmentem a Szászvár alá magyarázatot találni Floransz vélt nyugtalanságára. Átegyensúlyoztam a Csere-patak szennyves víztükre fölött feketén feszülő pallón, és mint kedvenc detektívem, aki elnyűtt ballonkabátjában addig téblábol a tetthelyen, amíg valami árulkodó nyomra nem bukkan, alaposan körülnéztem. Napvilágnál látszott csak igazán, hogy mennyire lepusztult ez a környék. A düledező házakon élesen kirajzolódtak a szerteágazó repedések, a koszos ablaküvegek mögött foszlott függönyök lógtak, a málladozó homlokzatokról torz arcú tündérek, csonka szárnyú angyalok bámultak a semmibe. Csak néhány járókelő lézengett az utcán. Esetlen mozgású, kiégett tekintetű öregek. Miután meggyőződtem, hogy egyikük sem figyel, megint beléptem Icaék kapuján. Ide is befészkelte magát az enyészet. A penészfoltos boltíveken porosodó pókhálók tétován lengedeztek a kereszthuzatban, a keskeny udvar macskakövei közül borostaként kiserkent fűszálak sárgán meredeztek. Lassan elindultam a lépcsőház felé.

– Uram, kit keres itt, ha szabad érdeklődnöm?!

A rekedten károgó hangtól összerezzenem. A gang korlátjára könnyökölő, rikító pongyolás, kövér öregasszony gyanakodva figyelt. Gyér haja lílán derengett, gyűrött tokája a dekoltázsára fittyedt, hurkás ujjaiába ékköves gyűrűk mélyedtek. Tisztára olyan volt, mint egy vendégekre leső bordélyházi madám a régi szép békeidőkből, amikor a kuplerájba járás olyan megszokott volt, mint a rendszeres gyónás.

– Senkit! – kaptam el a tekintetem. – Eltévesztettem a címet.

Mielőtt újból rám förmedhetett volna, kimenekültem a kapun, s besurrantam a szemközti romkocsmába, mintha tényleg oda igyekeztem volna. A régi családi fotográfiákkal, kifakult képeslapokkal és megsárgult újságkivágásokkal dekorált, dohányfüstös helyiségben mindössze két asztalnál ültek. Az egyiknél három kamaszlány csacsogott önfeledten a teája fölött, a másikonál egy könnyes szemű, fiatal nő pálinkáspoharát szorongatva egy barázdált arcú, őszülő fazont hallgatott. Pár asztalnyira tőlük leültem én is, rendeltem egy kávét, s lopva figyeltem, mint fűzi az a viharvert alak a fiatal nőt. Meg kell adni, egészen jól csinálta. A dumáját nem hallottam ugyan, de az arckifejezése és a mozdulatai alapján lerítt róla, hogy nagy gyakorlatra tett szert bánatos ifjú hölgyek gyengéd vigasztalásában. Csak beszélt és beszélt komoly képpel, majd gáláns mozdulattal átnyújtott egy fehér zsebkendőt a szipogó nőnek. A nő halványan elmosolyodott, letörölte a könnyeit, s viszonzásképpen megkínálta a férfit az italával, aztán egymás-

ba kapaszkodva kísértáltak a kocsmából. Lehet, hogy Floransz is idejár, nyilallt belém a gyanú. Talán még ezt a deresedő bálgúnárt is ismeri. Ezen a lányon az isten sem tud eligazodni, visszhangzottak bennem nagybátyja vádló szavai. S akkor mi van, keltem önkéntelenül Floransz védelmére ezúttal magam ellenében is.

A következő napokban a kolozsvári kirándulás előkészületeivel voltam elfoglalva. Buszt fogadtam. Elrendeztem a helyettesítésemet. Telefonáltam az egyetemre. Miután az osztály profiljához passzoló karokkal egyeztettem, hirtelen ötlettől vezérelve felhívtam a képzőművészeti akadémiát is. Hadd lássák azt a helyet, ahol én végeztem.

– Borzasztóan örvendünk a látogatásuknak, tanár úr, drága – turbékolta a vonal túlsó végén a titkárnő. – Tudja, az utóbbi időben drasztikusan megcsappant az érdeklődés irántunk. Pedig a művészet létszükséglet minden valamit is magára adó társadalomban. A művészet a lélek oxigénje, drága tanár úr. Nélküle menthetetlenül elhangyásodunk, örökösen lótnakfutunk, megállás nélkül cipeljük tonnányi terheinket, míg levegő után kapkodva össze nem roskadunk. A művészet viszont lélegzethez juttat, s ha csak rövid időre is, megfélelkezhetünk a ránk nehezedeő súlyokról.

A titkárnő költői kiselőadását hallgatva földerengett előttem az óváros központja, az impozáns házak és régi templomok, a keskeny, kanyargós utca, ahol hónom alatt a beiratkozáshoz szükséges iratokkal szaporán lépegettem az egyetem bejárata felé.

– Bármelyik munkanapon jöhetnek, tanár úr, drága, várjuk – riasztott föl emlékeimből a titkárnő búgó hangja. – Hátha kedvet kap valamelyik diákja a képzőművészethez...

Aznap reggel utaztunk el, amikor Valéria visszaérkezett. Csak néhány szót váltottunk. Csupa közhelyet, ami ezúttal tényleg közhelyként hatott.

A kollégium előtt szálltunk föl a buszra. Egyedül ültem az első sorban, Floransz hátul, fülhallgatóval a fején. Szórakozottan figyeltem, mint hagyjuk el a várost, a környékbeli településeket, aztán az ablaknak dőlve hagytam, hogy a busz egyenletes mozgása elringasson. A diákok beszélgetése zsongássá szelídült, az ismerős táj összemosódott előttem. Jó volt a semmi-be merülni. Mikor kinyitottam a szemem, már Kolozsvár közelében jártunk. A busz meg-megrándulva haladt a kaptatón. Az egyik kanyar után elénk tárult a völgyben terpeszkedő város. Egyetemistaként egyből kiszűrtem, most azonban többször is végigpásztáztam a sötét kő- és betonrengeteget, míg végre fölfedeztem az ódon katedrális tornyát. A megnövekedett forgalomban lassan haladtunk befelé. Mintha nem is abba a városba érkez-

tünk volna, ahonnan hosszú évekkel ezelőtt a pedagógusi pálya felé elstartoltam. A valaha kopár dombhátakon és völgyekben színes társasházak magasodtak, a külváros földszintes házai helyére emeletes irodaházakat, üvegfalú autószalonokat építettek. Az út szélén kimázolt arcú kurvák vártak egykedvűen a sorokra.

Egy belvárosi mellékutcában parkoltunk le, közel az egyetem tekintélyt parancsoló főépületéhez. Utoljára akkor jártam itt, amikor a diplomámat elhoztam. A felújított előcsarnok elektronikus hirdetőtábláján futó többnyelvű felirat világszínvonalú képzéssel kecsegtetett, a kávéautomaták körüli asztalokon szórólapok, színes katalógusok heverték. Egyikük borítóján komfortosan berendezett diákszobából szédítő kilátás nyílt a belvárosra.

Alacsony, szemüveges fiatalember vezetett végig a karokon. Szakszerűen magyarázott, könnyedén válaszolt a társaság valamennyi kérdésére, melyek többsége a bulizó lehetőségekre vonatkozott.

– Nem tudom, a maga idejében hogy volt, tanár úr. Manapság viszont inkább ez érdekli a leendő egyetemisták többségét – vigyorgott rám cinkosan, amikor a végén elbúcsúztunk. – A változást csak késleltetni lehet, megakadályozni nem.

Már délfelé járt az idő. Míg bent voltunk, elborult az égbolt, távoli dörög moraját sodorta felénk a szél. Villámok cikáztak fenyegetően a Fellegvár fölött. A főtér emberáradatában elszakadtam a csoporttól. Elsőként értem a Képzőművészeti Akadémia elé. Átsiettem a kapusfülke előtti visszhangos folyosón. Valami ellenállhatatlan erő a kiállítóterem felé sodort. Mint ha víz alatti barlangba tévedtem volna, a rejtett, akvamarin fényforrásokkal megvilágított helyiségben súlytalannak tűnt, lebegni látszott minden. Tétován lépkedtem ebben az álomszerű, határtalan valóságban.

– Nahát, de régen láttam magát!

A karcos hangtól összeresztentem. A faltól elmozduló, vézna alak bő szabású, világos öltönyt viselt. Kopasz feje olajosan fénylett, időtlen arcán ráncatlanul feszült a bőr. Közelebb lépett. Szája sarkában csúfondáros mosoly bujkált. Villámlott. Az ablakokat megrezegtető mennydörgés tovább robajlott bennem. Aztán csend lett. *A Mester!* Hogyan is feledkezhettem meg róla?! Az Akadémia messze földön híres képzőművész-tanárának volt rendes neve is, de mindenki csak Mesternek szólította. Imádtuk és féltük. Egyetlen szavával a Mennybe vagy a Pokolba juttathatott minket, elismerésre vágyó tanítványait.

Váratlan megjelenésével huszonnégy esztendő foszlott egyszeriben semmivé. Újból képzőművészeti főiskolás voltam. A termet elárasztó fényes-

ségben hunyorogva néztem kiállított képeimet, a falakon szanaszét futó repedéseket, a sarkokban feszülő pókhálók körkörös mintázatát.

– Többet vártam magától – mutatott körbe a Mester. – Ilyen főmedvényeket bárki tud pingálni. Még a házvezetőnőm is a köszvényes kezével, ha érti, hogy mire gondolok – göcögte, s jégszínű tekintete megállapodott rajtam.

Dermedten hallgattam, s éreztem, mint kezd a szégyentől izzani az arcom. Egy szempillantás alatt odalett minden álmom, hitem, magabiztosságom. Legszívesebben elrohantam volna. Minél messzebb a kiállítóteremtől, melynek repedezett falain első egyéni tárlatom képei sorakoztak. Ki a *Zöld Békába*, ahol esténként évfolyamtársaimmal olcsó, paradicsomos vodkát iszogatva rangos díjakról, nemzetközi tárlatokról, világhírnévről fantáziálgattunk.

– De azért, ugye, nem haragszik rám – veregette meg már-már vigasztalóan a vállamat. – Elvégezte az egyetemet. Tanári diplomát kapott. Mindenkiből nem lehet művész. Jól néznénk ki, ha Michelangelók százezrei futkosnának szerte a nagyvilágban mecénás után kajtatva. Rossz rágondolni is, hogy nagy részük graffitik mázolásába ölné a tehetségét, vagy üdülőhelyeken rajzolgatná a vendégek karikatúráit. Aztán vigyázzon magára. Lehet, hogy többé nem találkozunk már ebben az árnyékvilágban – indult el a kijárat felé.

Leforrázva néztem, mint lép ki az ajtón. Az éles fény akvamarin árnyalatúvá halványodott. Mintha csak egy rossz álomból riadtam volna föl, újból könnyűnek tűnt, lebegni látszott minden.

– Ki volt ez az alak? – suttogta Floransz a hátam mögött.

– Hogy kerülsz te ide? – fordultam feléje ijedten.

– A kapunál mondták, hogy a tanár úr erre jött – lépett mellém aggodva. – Ki volt ez?!

– Senki – ráztam meg a fejem.

– Mit akart?

– Semmit.

– Nekem nyugodtan elmondhatja, tanár úr. Tudom, milyen, amikor maga alatt van az ember...

– A mesterem volt. Kiirtotta belőlem az álmokat – szaladt ki a számon, mielőtt semmitmondóvá finomíthattam volna a válaszomat.

Visszamentünk a folyosóra. Az osztály már ott várakozott. Előkerült a csoport fogadásával megbízott tanársegéd is, egy hosszú hajú, szakállas fiatalember. Szakadt farmert, fekete pólót, sportcipőt viselt. Pillanatok alatt összetegeződött a diákokkal. Bevezetésként elmesélt néhány pikáns anek-

dotát az itt végzett, világszerte ismertté vált képzőművészekről, majd elindultak az épület belseje felé.

Magamra maradtam. Egy ideig a folyosón tébláboltam, aztán kimentem a hidegen szemerkélő esőbe. Már mindenre emlékeztem. Mindenre, amiről azt hittem, hogy örökre megszabadultam. Huszonnégy esztendővel ezelőtt porig alázva itt, az Akadémia bejáratánál határoztam el, hogy azért is megmutatom. Hogy laza, diákbárát, pimaszul magabiztos tanár lesz belőlem. Más, jobb, mint a többi. Hogy nem papíron és vásznon, de tanítványaim lelkében élek majd tovább. Tudom, milyen gyerekesnek tűnik, mennyire fellengzősen hangzik ez a fogadalom, mégis ennek köszönhetem, hogy talpra álltam. Hogy megfélemedtem, még csak nem is álmodtam erről az átkozott napról, amely a Mesterrel való találkozással újból fölbukkant emlékezetem sötétjéből. Ezúttal azonban sem szégyent, sem dacot nem éreztem. Csak végtelen ürességet, mintha a jegesen pergő esővíz mosott volna ki belőlem mindent.

A diákok nem vették észre, hogy mi történt velem. Nem is vehették. Az álarc, amit huszonnégy esztendeje illesztettem magamra, tökéletesen takarta a mögötte tátongó úrt. Egyedül Floransz sejtette az igazságot. Hazafelé menet előrejött és leült mellém. Besötétedett. A műszerfal derengésében inkább kitaláltam, mintsem láttam az arcát. Később a vállamra hajtotta a fejét.

– Az álmok bennünk élnek, tanár úr. Csak mi írhatjuk ki magunkból őket, de akkor mi is meghalunk – suttogta egy idő után a fülembe. Lélegzete láthatatlan lepkeként repdesett a bőrömön.

Mintha csak a szavain töprengtem volna, hallgattam, pedig csak védekezni akartam. Hadd higgye, ameddig csak lehet, amibe én is oly sokáig kapaszkodtam. Egyszer aztán ő is rájön, hogy az élet valójában az álmokból való kigyógyulás megállíthatatlan folyamata.

A kolozsvári kirándulás után már nemcsak a kollégák alattomos pletykái, ízléstelen poénkodásai és kisszerű hatalmi harcai zavartak, észrevettem azt is, amit addig fanatikus hivatástudatom és lankadatlan lelkesedésem nem engedett meglátni: a diákok többségének érdektelenségét és neveltelenségét, azt, hogy hülyének nézik az embert. Otthon sem tudtam feltöltődni. Órák hosszat hevertem kedvetlenül az ágyon, meredtem üres tekintettel a tévé képernyőjére vagy a kinyitott könyvekre. Valéria hosszabb ideig maradt velem, mintsem gondoltam. Nem vádolt, nem hisztizett, nem okoskodott, de segíteni sem tudott rajtam. Harag nélkül váltunk el. Az iskola közönséges munkahelyé vált számomra, már csak Floransz miatt jártam be. Az óráimat pontosan megtartottam, a tanterv előírásai szerint haladtam az

anyaggal, fegyelmezetten végigültem a gyűléseket. Mint egy gép. Többre nem tellett tőlem.

– Végre normális tanár lett belőled – pislogott huncutul Cézár. – Már azt hittem, hogy a pedagógia szentjévé avatnak.

Május második felében jártunk. Az esős, szeles, szürke napok után a tavasz zölden, melegén, illatosan áramlott körülöttünk, mégis gyakran dideregtem. Aztán bekövetkezett az, amitől titokban tartottam: Floransz egy hétfői napon nem jött iskolába. Máskor is hiányzott, olyankor azonban mindig telefonált előtte. Próbáltam elérni, de csak az üzenetrögzítője válaszolt. A hangja hallatán nagybátyja történetei jutottak eszembe kiismerhetetlen természetéről, szökési kísérleteiről. Balsejtelmem beigazolódt: kiderült, hogy hétvégén elhagyta a kollégiumot, de senki sem tudta, hová mehetett. Megnéztem a szekrényét is, hátha találok valamit, ami megmagyarázná az eltűnését. A rajztömbjén kívül semmi sem volt benne. Belelapoztam. Több rajza és vázlata volt, mint képzeltem. Hazavíttem, hogy nyugodtan megvizsgálhassam valamennyit. Késő estig nézegettem őket. Azt hittem balgán, hogy a munkái alapján a nyomára bukkanhatok, de semmiféle eligazító jelle, üzenetre nem leltem bennük. Azon az éjszakán, hosszú idő után újból álmodtam, s ébredés után tisztán emlékeztem az álmaimra. Valéria a ríkító pongyolás, kövér öregasszonnyal kávézott a sulis büféjében, és nagypapa az íróasztala fiókjából elszálló, hófehér papírlapok után kapkodott a tengerparton. Marcsi Kolozsvár kijáratánál strichelt combig érő fehér csizmában, és Cézár a *Zöld Békában* osztotta az észet a Mesternek. A gyűrött képű bálgúnár Icát fogdosta a Képzőművészeti Akadémia bejáratánál, és Bagó a *Siculus Pubban* francia házi feladatokkal vesződött a fegyverét tisztogató Che Guevara társaságában. Egy kivételével csupa képtelenség volt az egész. Nagypapa íróasztalában tényleg papírlapok voltak. Az egyikre önkéntelenül lerajzoltam Floranszt. Ahogyan emlékeztem, ahogyan vágytam rá.

Azóta minden nap lerajzolom. Nincs két egyforma rajzom róla. Hogyan is lehetne varázslatos lénye miatt!

Lassan már egy éve, hogy nem tudni semmit Floranszról, pedig a rendőrség is nyomozott utána. Néha arra gondolok, talán visszatalált gyerekkora erdejébe, és a forrás mellett a csobogó víz nyelvén mesélő varázslót hallgatja, akit rajta kívül senki sem láthat. Én viszont minden nap láthatom Floranszt. A ceruza szinte magától mozog a papíron. A vágy kusza vonalai egymásba hajlanak, csodálatos módon elrendeződnek. Floransz rám néz. Szemében titkok parányi csillagképei fénylenek. Az álmok bennünk vannak, suttogja alig hallhatóan. Lehelete láthatatlan lepkeként repdes a bőrömon.